

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΣΑΪΤΙΑΝΩΝ⁽¹⁾

. . . Τῆς γῆς οἱ πεινασμένοι.

Σὰν εἶδαμε τ' ἀδύνατα πήραμε τῷ ματιῷ μας...

Κ' ὕστερα ἀπὸ τὰ κλάηματα — Φάσμα μιξάρα κ' ἔγκυα! —
στὸ δρόμο σὰν ἐβγήκαμε, τὰ ἴδια τὰ σκυλιά μας
μέσ' στὸ σκοτάδι τὸ πηχτό, μᾶς ἀλυχτοῦσαν ὦρα.
(Νύχτα κινήσαμε νᾶν' στὸ χωριὸ λιγώτερη ἢ ντροπή μας).

Περνώντας ἀπ' τῆ Μηχανῆ⁽²⁾ τῶν Χαουαγκάδων⁽³⁾
τὰ βώδια μας ἀκούαμ' νὰ βόγγουν,
τὰ βώδια ποὺ μᾶς πῆρεν ὁ κλητήρας
μαζὶ μὲ τὸ χωράφι καὶ τὸ σπίτι.

(Σπίτι μας χαμηλὸ καὶ σκοτεινὸ καὶ μποχερὸ
φτιαγμένο ἀπὸ οβουιές, λάσπη καὶ ἕδρο,
ἀλέτρι μας, τσαπιά μας, σάγκια⁽⁴⁾,
μὲ τὴν παραπονιάρικη, μὲ τὴν ἀργή των κλάψα...)

Κι' ἀπὲ σὰν ξεμακρύνουμε μᾶς πῆρεν ὁ καῦμός...

Πόσες μέρες, πόσες νύχτες,

Κὰμ' λέλα, κὰμ γιόμ,

Σιττὶν λέλα, σιττὶν γιόμ⁽⁵⁾,

Ἐξήντα μέρες, Ἐξήντα νύχτες,

Στὴν Πολιτεία νὰ φτάσουμε ποῦν' τὸ ψωμὶ περίσσο !

Ἄλεξάνδρεια

ΣΤΡΑΤΗΣ ΤΣΙΡΚΑΣ

(1) Οἱ κάτοικοι τῆς Ἄνω Αἰγύπτου (Σαῖτ) ποὺ εἶναι κυρίως γεωργοὶ μικροκτηματίες ἢ ἀχτήμονες δουλοπάρικοι.

(2) Μπαμπακομηχανή.

(3) Χαουάγκα σημαίνει στ' ἀράβικη Κύριος. Χρησιμοποιεῖται πρὸ πάντων γιὰ τοὺς Εὐρωπαίους, πού, γιὰ τὴν προνομιακὴ τους θέση στὴν Αἴγυπτο, θεωροῦνται σὰν ἀφεντάδες.

(4) Μαγκανοπήγαδο.

(5) Αὐτοὶ ἀράβικοι στίχοι ποὺ ἡ ἐξήγησή τους δίνεται ἀπ' τοὺς 20 καὶ 50 στίχους τῆς στροφῆς, εἶνε μοτίβο θνοῦ λαϊκοῦ τραγουδιοῦ τῶν Σαϊτιανῶν ποὺ τὸ τραγουδοῦνε στίς μονάχικες νυχτερινές τους πορεῖες, ἢ συντροφικὰ στὰ ταξείδια τους μὲ βάρκες πάνω στὸ Νεῖλο. Θὰ μπορούσε νὰ τὸ πεῖ κανεὶς ἓνα ἀράβικο «Τραγούδι τοῦ Βόλγα».